

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 13. Renovat, sanctificat, auget gratiam, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

ergo Christo conjungitur, non ad delicias, non ad voluptates, sed ad prælum præparetur. S. August. serm. 93. de temp.

Steterunt aquæ descendentes in loco uno. Jos. 3. 16. Steterunt aquæ contra naturam; cum sint fluidæ. Lyranus. Cur fluvius prolabi desistit? quia manna arca, alveo recepta, cogit nobiliter degenerare naturam, constantiam undis induit, frangat impetus, solidat fluctus. Naxera hic §. 32.

Fasciculus myrrha dilectus meus mihi. Cant. 1. 12. Devota sumptio Sacramenti valet ad resistendum cogitationibus pravis: myrrha siquidem servat corpora illæsa. Quia dilectum Dominum suscipimus sicut fasciculum myrrhæ; eò quod Passionem ejus ad memoriam revocamus. S. Bernardus t. 2. serm. 55.

Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terra. Jer. 1. 14. Sed mandat Deus Moyli: *mensa stabit in parte aquilonis.* Ex. 26. 35. Apud Eucharistica mensa ad frigidum aquilonem præparatur. Sylveira in Matth. 23.

Vivent triticò - quid mihi ultra idola? Osee 14. 8. 9.

Si tetigero tantum vestimentum ejus. Matth. 9. 21. Audiant Christiani, qui quotidie Corpus Christi attingunt; quantum de ipso Corpore fumere possunt medicinam; quando mulier totam rapuit de sola Christi simbria sanitatem. S. Chrysologus serm. 34.

Ex Patribus, & aliis.

Quàm præclarus est Calix iste! quàm religiosa est hujus potus ebrietas! per quam excedimus Deo; & quæ retro sunt obliti, ad anteriora extendimur, non habentes sensum hujus Mundi; sed divites purpurati delicias contemnescentes cruci hæremus, sanguinem fugimus, & intra ipsa Salvatoris nostri vulnera figimus linguam. S. Cyprianus de Cœna Dom.

Si quis vestrum non tam sæpe modò, non tam acerbos sentit iracundiæ motus, invidiæ, luxuriæ, aut cæcerorum hujusmodi; gratias agat Corpori, & sanguini Domini: quoniam virtus sacramenti operatur in eo. S. Bernardus serm. 1. in Cœna Dom.

Ex hujus sumptione devota, cessant odia, contentiones sopiuntur. S. Laurentius Just. in festo Corp. Chr.

Contingere potest, quòd tantâ devotione mens per sumptionem Sacramenti in Domino absorbeatur; quòd ab omnibus venialibus expurgeretur, ac perfectè configuretur solari claritati dulcissimi Jesu Christi. S. Bernardus Sen. t. 1. serm. 54. art. 2.

§. XII.

Eucharistia est amulecum castitatis.

Mortua est Rachel, & sepulta est in via, qua ducit Ephrasam. Hæc est Bethlehem. Gen. 43. 19. Quid Bethlehem, nisi domus panis? Apud domum Panis ardentissimi moriuntur, & sepeliuntur, amores. Escobar t. 3. Colloq. Chr. p. 2. Obl. 3.

Apparuit minutum - in similitudinem pruinæ super terram. Ex. 16. 14. Panis ce-

lestis in similitudinem pruinæ, rorisque, apparebat: quia Corpus Domini à fervore prævæ concupiscentiæ refrigerat. S. Thom. Aqu. Opusc. 56. c. 6.

Vivent triticò. Osee 14. 8. & v. 6. *ero quasi ros.* De priore versu Glossa Ordinaria: *vivent triticò*, id est, Corpore, & sanguine Domini. De secundo S. Hieronymus: *ero eis quasi ros*; ut fornacem Babylonicam, & caminum æstuantis incendij, in eò rore reslinguam. Si in medio fornacis Mundi fueris projectus; vive hoc triticò. Non angelus, sed ipse Dominus descendet ad tuum pectus, & excutiet flammam ignis de fornace. Arcones in ll. 1. Disc. 1.

Quid bonum ejus? - germinans virginem. Zach. 9. 17. id est, castos immortales. Virgo enim immortalis vitæ est Symbolum, ait Hieronymus Prado in Ezech. 15.

Tetigit simbriam vestimenti. Matth. 9. 20. Mulier illa Evangelica felici furto attingit simbriam JESU, & statim stetit in ea fluxus sanguinis, fluxus carnalis illecebræ. Gilbertus serm. 1. in Cant.

Ut cognovit, quòd accubisset. Luc. 7. 37. Cognitio, seu meditatio, JESU accubentis in mensa Eucharistica, sufficit; ut impudica Magdalena nuntium remittat voluptati. Escobar t. 3. Colloq. Chr. hic Obl. 3. p. 2.

Quanti mercenarii abundans panibus. Luc. 15. 17. Vel sola recordatio paterni panis eum domum reducit, & à luxuria revocat. Eucharistia vel in umbra solum exterminat luxuriam, de Castillo Illat. 152.

Caro mea verè est cibus. Joan. 6. 56. Mira inter Eucharistiam, & castitatem, concordia. S. August. in Ps. 98. de carne Mariæ carnem accepit, & ipsam carnem nobis manducandam dedit. Et de Assump. 3. Virg. Caro CHRISTI caro est MARIE. Ex Matre Virgine Corpus, & Sanguinem, assumpsit. Et quia ex Matre Virgine hæc nobis contulit; ad virginitatem, & castitatem, nos allicit. Idem Illat. 141. Qui amat hanc carnem, non est amicus suæ carnis; & qui in hunc sanguinem est affectus, mundus erit à sensibili sanguine. S. Gregor. Nyss. hom. 8. in Ecclesiasten.

§. XIII.

Eucharistia renovat, sanctificat, auget gratiam, &c.

Ex Veteri.

Mensis hic principium mensium. Ex. 12. 2. Antiqui, cum ad mensam alicujus magni viri, ac principis, admitterentur, nasci se dicebant. Hinc illud Statii 4. Sylv. qui dum mensæ Domitiani fuisset adhibitus, ait: hæc ævi mihi prima dies, hæc limina vitæ. Veritas id de Eucharistia Pane vitæ. Gaudentius in Ex. serm. 1. tunc audiunt: *mensis hic &c.* tunc utique; quando liberati de Ægypto hoc verum manna comedemus, & de Petra ista Christo bibemus, adherentes agni immaculatæ vestigiis. Novarinus Agn. Euch.

Quid.

Quidquid tetigerit carnes ejus, sanctificabitur. Levit. 6. 27. id est, aliquo modo sanctum habebitur; ut non possit, nisi certâ præmissâ carniâ, ad usum profanum rursus converti: ut si vellet esset, deberet lavari prius. Cornelius hic.

Intrabo ad altare Dei, ad Deum, qui lætificat juventutem meam. Pf. 42. 2. Erat nempe cor vetustum, priusquam emitteret lucem suam. Recreavit te in tabernaculis Ecclesiæ, detractâ pelle vetustâ peccati, destititibus plumis ad calorem Aultri, consula ad portam Christum in abstinentia curvitate nimia rostri. Job. 39. 26. Gerson tr. 9. super Magnif. De posuisti peccatorum senectutem, sumpsi gratiâ juventutem: hoc tibi præstiterunt Sacramenta cœlestia. *Renovabitur ut aquila juvenis tua.* Pf. 102. 5. Bona aquila esse cœpisti, quæ cœlum petis, terrena fastidis. Bonæ aquilæ citra altare: ubi enim corpus, ibi & aquilæ. Corpus Christi est in altari; aquilæ vos estis renovatæ ablutione delicti. S. Ambros. de Sacram. l. 4. cap. 2.

Panem angelorum manducavit homo. Pf. 77. 25. Si panis Angelorum est, quomodo homini datur? Hugo Cardin. in Prov. 31. talis cibus datus est hominibus, ut fiant Angeli.

Ecce tu pulchra es amica mea. Cant. 1. 14. Septuag. *proxima mea.* Hebr. *commensalis mea.*

In manu ejus calculus, quem forcipe tulerat de altari. Is. 6. 6. Theodoretus ait: his verbis significari participationem Corporis, & sanguinis Domini. Eam de carbone Eucharistico cor Isaiæ flammam charitatis concepit, ut divinis obsequiis se prorsus addiderit. Naxera in Appendiculo de Euchar. Isaias optans se jungeri Seraphinis in laude Dei, calculo hęc charitatis inflammari debuit; simulque per eum quasi consecrari non tantum Propheta, sed & Evangelista, & Apostolus: perinde ac Apostoli consecrati sunt per igneas linguas in Pentecoste Act. 2. 3. Hic autem carbo est Eucharistia, quæ ab omni peccato nos purgat, roborat, & inflammat: ut tanquam leones ignem spirantes ab illa mensâ recedamus facti diabolo terribiles, ait Sanctus Chrysostomus hom. 61. ad populum. Itâ S. Justinianus in resp. ad q. 44. Cornelius hic in Isaiam.

Deus in se veniet, & salvabit nos. Is. 35. 4. Scilicet, ut ait Guilielmus Pepinus serm. 2. in festo Corp. Chr. veniet Dominus in Sacramento altaris. Quid addit? *tunc saliet sicut cæcus claudus.* v. 6. id est, saliet peccator de vitis ad virtutes, de Mundo ad cœlum. Novarinus Agn. Euch.

Ex Patribus, & aliis.

Cibus sum grandium; cresce, & manducabis me: nec tu me, in te mutabis, sicut cibum carnis tuæ; sed tu mutaberis in me. S. August. Confess. l. 7. c. 10.

Inter Dominicæ mensæ convivas animalis homo non admittitur: quidquid caro, & sanguis

dicat, ab hoc cœtu excluditur. S. Cyprianus de Cœna Dom.

Verus ad sacra percipienda accessus id accedentibus tribuit, ut ex communione divina ad Dei similitudinem, atque consortium transeant. S. Dionysius l. de Eccl. Hierarch. c. 3.

Eucharistia vim maximam habet perficiendæ sanctitatis. Idem ibidem c. 2.

Sub specie panis datur tibi Corpus, & sub specie vini datur Sanguis: ut sumptò Corpore, & Sanguine Christi efficiaris ei comparticeps Corporis, & Sanguinis. Sic Christoferi erimus, hoc est, CHRISTUM ferentes; cum ejus Corpus, & Sanguinem, in membra nostra receiverimus. S. Cyrillus Jerof. Catech. myltag. 4.

Per hujus Sacramenti virtutem universæ virtutes augentur, & omnium gratiarum fructus exuberant. Per Crucis mysterium eripuit nos à potestate peccati; per Eucharistiæ Sacramentum liberat nos à voluntate peccandi. Innocentius P. III. l. 4. de Sacrament. Alt. cap. 4.

Plus augmentatur quis in sanctitate vitæ, & gratiâ spirituali, dignâ unâ Communionem, quàm unius hebdomadæ afflictione in pane, & aquâ. Sanctus Vincentius Ferr. Dom. 18. Trinitatis.

§. XIV.

Eucharistia beatam, ac suavem facit mortem.

Non sepelias me in Ægypto. Gen. 47. 29. Patres antiqui morituri ambiebant sepeliri in Palestina. Cur? illis terræ finibus beati viri jam medullitus aggliscabant; quam interioribus oculis jam videbant pretiosò Dominici Corporis sanguine purpurari. S. Petrus Dam. serm. de transl. S. Hilarij. q. d. credebant ossa riganda desiccò sanguine esse in vitam, & resurrectionem fovenda. Bæza t. 1. l. 3. cap. 8. §. 29.

Melius est, ut incidam in manus Domini. 2. Reg. 24. 14. Cur præ reliquis pœnis elegit mortem? S. Cyrillus Alex. l. 3. de justis. in Christo; à manè igitur, id est, à primis hujus sæculi temporibus, mors depasta est eos, qui in terra erant, usque ad horam prandij, hoc est, usque ad tempus mensæ. Ubi enim advenit nobis sanctæ mensæ tempus, nimirum illius in Christo, ac mysticæ; in quo pane reficimur illò cœlestis datò: quæ prius terribilis erat mors, cessavit. Bæza citatus.

Mors in olla. 4. Reg. 4. 40. Mors ex olla Prophetarum, injectâ farinâ, depulsa est; omnisque ejus amaritudo in suavissimum saporem transijt. Mors amara est, & fructus in suavissimum pomi illius ab Eva decerpti quò, in novissimo præsertim vitæ, obtupestunt dentes nostri. Verùm per Eucharistiæ sumpcionem, quæ per modum Viarici nobis præbetur, mortis ipsius amaritudo in dulcedinem, gaudiumque, vertitur. Doultreman l. 1. c. 14. Sect. 8.